

باسمه تعالی

جدول کمیته قانون بازار

کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار به منظور اخذ نظرات اعضای خود جلسات متعددی را با محوریت بررسی و اظهارنظر در خصوص مواد مندرج در پیش نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران» برگزار نمود و نتایج حاصل از این جلسات منجر به تهیه و تنظیم پیشنهادات تکمیلی از سوی این کانون گردید که به شرح ذیل ایفاد می گردد:

شایان ذکر است که پیشنهادات ذیل اختصاص به مواد ۱ الی ۱۶ پیش نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب کارگروه تخصصی بازار سرمایه» دارند.

جدول مواد پیشنهادی

ردیف	قانون فعلی	متن پیش نویس	توضیحات و دلایل توجیهی	متن پیشنهادی
۱	ماده ۳: شورا بالاترین رکن بازار اوراق بهادار است که تصویب سیاست‌های کلان آن بازار را برعهده دارد. اعضای شورا به شرح ذیل می‌باشد: ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی. ۲- وزیر صنعت، معدن و تجارت. ۳- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. ۴- روسای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون. ۵- رئیس سازمان که به‌عنوان دبیر شورا و	ماده ۱: ماده ۳ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران نسخ و متن ذیل جایگزین آن می‌شود: شورای عالی بورس بالاترین رکن بازار اوراق بهادار است که تصویب سیاست‌های کلان آن بازار و نظارت بر عملکرد سازمان را برعهده دارد. اعضای شورا به شرح ذیل می‌باشد: ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی به‌عنوان رئیس شورا. ۲- وزیر صنعت معدن تجارت. ۳- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. ۴- رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار که به‌عنوان	۱- حذف سمت «دبیر شورا» از بند ۴ و الحاق تبصره بدین شرح: «به‌منظور انجام امور اداری مربوط به وظایف شورا دبیرخانه مستقل شورا زیر نظر یک نفر دبیر و با تعداد کافی کارشناس تشکیل و هزینه‌های آن با تصویب شورا توسط سازمان پرداخت می‌گردد دبیر شورا که به عنوان سخنگو نیز انجام وظیفه می‌نماید توسط اعضای شورا تعیین و در جلسات شورا بدون حق رای حاضر می‌گردد. اعضای شورا و اعضای هیئت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار نمی‌توانند به سمت دبیر شورا انتخاب شوند». ۲- دلیل توجیهی در خصوص حذف سمت دبیر شورا: باتوجه به اینکه شورای عالی بورس ناظر بر عملکرد اعضای هیئت‌مدیره سازمان بورس است، رئیس سازمان بورس علی‌القاعده نباید دبیری نهاد نظارت‌کننده بر عملکرد خود را نیز	ماده ۱- ماده ۳ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و تبصره‌های ذیل آن نسخ و متن زیر جایگزین آن می‌شود: شورای عالی بورس بالاترین رکن بازار اوراق بهادار است که تصویب سیاست‌های کلان آن بازار و نظارت بر عملکرد سازمان را برعهده دارد. اعضای شورا به شرح ذیل می‌باشد: ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی به‌عنوان رئیس شورا. ۲- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. ۳- دادستان کل کشور یا معاون وی.

سختگوی سازمان نیز انجام وظیفه خواهد کرد. ۶- دادستان کل کشور یا معاون وی. ۷- یک نفر نماینده از طرف کانون‌ها. ۸- سه نفر خبره مالی منحصرراً از بخش خصوصی با مشورت تشکل‌های حرفه‌ای بازار اوراق بهادار به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیئت وزیران. ۹- یک نفر خبره منحصرراً از بخش خصوصی به پیشنهاد وزیردی ربط. تبصره ۱: ریاست شورا با وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.	سختگو و دبیر شورا نیز انجام وظیفه می‌نماید. ۵- دادستان کل کشور یا معاون وی. ۶- یک نفر خبره به نمایندگی کانون‌های مالی. ۷- یک نفر از کانون سهامداران حقیقی. ۸- سه نفر خبره مالی منحصرراً از بخش غیردولتی به پیشنهاد اعضای حقوقی شورای عالی بورس و تصویب هیئت وزیران. ۹- یک نفر خبره مالی با معرفی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران. ۱۰- یک نفر خبره منحصرراً از بخش غیردولتی به پیشنهاد هر بورس کالایی و تصویب هیئت وزیران. ۱۱- دو نفر از نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر.	به طور همزمان عهده‌دار باشد. لذا جهت تضمین استقلال شورا از سازمان بورس و اوراق بهادار، می‌بایست دبیری شورا به عهده شخص دیگری قرار داده شود. ۳- در صورت فرض استقلال سازمان از شورای عالی بورس، می‌بایست برای مرجع فوق ردیف بودجه مجزا در نظر گرفته شود؛ لذا عبارات ذیل بدین جهت به تبصره فوق الحاق گردیده‌اند: «پرداخت هزینه‌های دبیرخانه شورای عالی بورس و اوراق بهادار با تصویب شورا و توسط سازمان بورس و اوراق بهادار»، «ضوابط مربوط به اداره دبیرخانه شورای عالی بورس به تصویب شورا خواهد بود.» و «هزینه‌های آن با تصویب سازمان بورس و اوراق بهادار پرداخت می‌گردد». ۴- اصلاح بند ۶ و ۷ به شکل ذیل: «یک نفر نماینده از هریک از کانون‌ها» • دلیل توجیهی: انعکاس سایر نهادهای مالی جدیدالتأسیس و توسیع محدوده بند ۷.	۴- رئیس سازمان بورس اوراق بهادار ۵- یک نفر نماینده از هریک از کانون‌ها. ۶- یک نفر نماینده از هر یک از بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس. ۷- یک نفر خبره مالی با معرفی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران. ۸- دو نفر از نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر. تبصره ۱- اشخاص موضوع بندهای ۴ تا ۸ این ماده باید دارای شرایط زیر باشند: ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران و نداشتن تابعیت مضاعف؛ ۲- عدم سابقه مؤثر کیفری؛
--	--	---	--

تبصره ۲: مدت مأموریت اعضای موضوع بندهای ۷، ۸ و ۹، پنج سال است و آنان را نمی‌توان از میان اعضای هیئت‌مدیره و کارکنان سازمان انتخاب کرد. تبصره ۳: انتخاب مجدد اعضای موضوع بندهای ۷، ۸ و ۹ این ماده حداکثر برای دو دوره امکان‌پذیر است. تبصره ۴: اعضای موضوع بند ۹، فقط در جلسات مربوط به تصمیم‌گیری همان بورس شرکت می‌کنند.	تبصره ۱: اشخاص موضوع بندهای ۶ تا ۱۰ این ماده باید دارای شرایط زیر باشند: ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران و نداشتن تابعیت مضاعف و عدم اقامت در خارج از کشور؛ ۲- عدم سوءپیشینه کیفری و سابقه محکومیت مؤثر کیفری؛ ۳- عدم محکومیت قطعی انتظامی از بند «د» به بعد موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری (مصوب سال ۱۳۷۱)؛ ۴- حداقل ۵ سال سابقه فعالیت مرتبط در بازار سرمایه. تبصره ۲: اعضای شورا نمی‌توانند از میان دبیرکل، مدیران و اعضای هیئت‌مدیره نهادهای مالی، ناشران و یا تشکلهای خود انتظام تحت نظارت سازمان انتخاب شوند.	۵- اصلاح بند ۸ و جایگزینی عبارت «یک نفر نماینده از هر یک از بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس». در بند ۸ ماده ۱، یک نفر خبره به پیشنهاد هر بورس کالایی وجود دارد و درخصوص بورس اوراق بهادار خبره‌ای در نظر گرفته نشده است؛ باتوجه به اینکه اکثریت تصمیمات شورا درخصوص اوراق بهادار خواهد بود و درنتیجه‌ی خلأ مذکور تصمیمات شورا از بطن بازار خارج نخواهد شد؛ لذا پیشنهاد طراحی مکانیزمی جهت دخیل نمودن ذی‌نفعان بازار در تصمیمات شورا اتخاذ گردید. این مکانیزم از طریق اصلاح بند ۸ و جایگزینی «یک نفر نماینده از هر یک از بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس». حذف بند ۱۱ ماده ۱ پیش‌نویس و جایگزینی عبارت «دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به‌عنوان ناظر». پیشنهاد الحاق دو تبصره به ماده ۱ پیش‌نویس طرح اصلاح قانون بازار: «تبصره ۱: در صورت فوت، عزل، استعفاء و برکناری هر یک از اعضا؛ مقام انتصاب‌کننده موظف است ظرف مدت	۳- عدم محکومیت قطعی انتظامی از بند «د» به بعد موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری (مصوب سال ۱۳۷۱)؛ ۴- حداقل ۵ سال سابقه فعالیت مرتبط در بازار سرمایه. تبصره ۲- اعضای شورا مکلفند در بدو انتصاب و خاتمه عضویت، فهرست دارایی‌های خود، همسر و افراد تحت تکفل خود را به رییس قوه قضاییه گزارش نمایند. تبصره ۳- نحوه برگزاری جلسات عادی و فوق‌العاده شورا به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورا می‌رسد. تبصره ۴- جلسات شورا با حضور حداقل نصف به‌علاوه یک نفر از اعضای شورا رسمیت می‌یابد. مصوبات شورا با رای دو سوم
--	--	--	---

	تبصره ۳: اعضای شورا موظفند میزان سهامداری خود و اشخاص وابسته به خود را در بدو انتصاب به رئیس قوه قضاییه اعلام نمایند. تبصره ۴: نحوه برگزاری جلسات عادی و فوق‌العاده شورا به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورا می‌رسد. تبصره ۵: جلسات شورا با حضور حداقل نصف به‌علاوه یک نفر از اعضای شورا رسمیت می‌یابد. مصوبات شورا با رأی دو سوم اعضای حاضر در جلسه شورای عالی بورس به تصویب می‌رسد. تبصره ۶: شورای عالی بورس مرجع رسیدگی به تخلفات اعضای هیئت‌مدیره سازمان است. این شورا متخلفین را حسب نوع تخلف و براساس دستورالعمل رسیدگی به تخلفات که به تصویب شورای عالی بورس	یک‌ماه فرد جایگزین را معرفی نماید.» تبصره ۲: اعضای بند ۶ به بعد در صورتی که بدون عذر موجه بیش از ۲ جلسه شرکت نداشته باشند از عضویت در شورا برکنار خواهند شد.» ۹- اضافه‌شدن «رئیس سازمان برنامه و بودجه» به ترکیب اعضای شورای عالی بورس از طریق استفاده از ظرفیت بند ۱۰؛ به صورت غیرثابت و غیردائم. • دلیل توجیهی: به جهت ارتباط تنگاتنگ سازمان برنامه و بودجه با اقتصاد کشور، و امکان ایفای نقشی مفید و موثر در شورای عالی بورس؛ ۱۰- اضافه‌شدن «وزیر نفت» به ترکیب اعضای شورای عالی بورس از طریق استفاده از ظرفیت بند ۱۰؛ به صورت غیرثابت و غیردائم. • دلیل توجیهی: به جهت ارتباط تنگاتنگ با اقتصاد کشور، و امکان ایفای نقشی مفید و موثر در شورای عالی بورس؛ ۱۱- الحاق تبصره ذیل به ماده اول: «در صورتی که به صلاحدید اعضای شورا حضور وزیر جهت بررسی موضوع مورد نظر در جلسه لازم باشد	اعضای حاضر در جلسه شورای عالی بورس به تصویب می‌رسد. تبصره ۵- شورای عالی بورس مرجع رسیدگی به تخلفات اعضای هیئت‌مدیره سازمان است. این شورا متخلفین را حسب نوع تخلف و براساس دستورالعمل رسیدگی به تخلفات که به تصویب شورا می‌رسد به تذکر، تذکر کتبی با درج در پرونده، کسر از حقوق و عزل از عضویت در هیات‌مدیره محکوم می‌نماید. عزل از عضویت در هیئت‌مدیره با رأی دو سوم اعضای شورا قطعی و لازم‌الاجرا است و ادامه تصدی در منصب مربوطه در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می‌شود. دستورالعمل مربوطه
--	--	--	---

	می‌رسد به تذکر، تذکر کتبی با درج در پرونده، کسر از حقوق و عزل از عضویت در هیئت‌مدیره محکوم نماید. عزل از عضویت در هیئت‌مدیره با رای دو سوم اعضای شورا قطعی و لازم‌الاجرا می‌باشد و ادامه تصدی در منصب مربوطه در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می‌شود. دستورالعمل مربوطه باید تا ۳ ماه به تصویب شورای عالی بورس برسد. تبصره ۷: دبیر شورای عالی بورس موظف است مصوبات شورا را همزمان با ابلاغ رئیس شورا از طریق تارنمای سازمان بورس و اوراق بهادار مطابق با قانون انتشار و دسترسی آزاد اطلاعات منتشر کند. تبصره ۸: دوره عضویت اعضای حقیقی شورای عالی بورس دو	در جلسات تصمیم‌گیری مربوط به همان وزارتخانه بدون حق رای دعوت می‌گردد.» • دلیل توجیهی: انعکاس موضوع حضور اعضای غیرثابت و غیر دائم در شورای عالی بورس جهت دریافت نظرات تخصصی ایشان و حصول خروجی منصفانه و تخصصی‌تر. ۱۲- حذف عبارت «عدم اقامت در خارج از کشور» از متن بند ۱ تبصره ۱. • دلیل توجیهی: فعالان بازار سرمایه جهت گسترش همکاری‌های بین‌المللی و انجام فعالیت‌های تخصصی مرتبط با حوزه تجارت بین‌الملل، نیاز به رفت‌وآمد با کشورهای خارجی دارند و به همین منظور کارت اقامت دریافت می‌نمایند؛ لذا شرط مذکور باید حذف گردد. ۱۳- حذف عبارات «عدم سوء پیشینه کیفری» و واژه «محکومیت» از بند ۲ تبصره ۱. ۱۴- حذف تبصره ۲ از متن ماده ۱ پیش‌نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار». • دلیل توجیهی: تعارض بند ۴ تبصره ۱ با تبصره ۲ ماده ۱ پیش‌نویس. ایضاً تبصره ۲ ماده ۱ پیش‌نویس؛ راه را برای عضویت افراد خبره بسته	باید تا ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای عالی بورس برسد. تبصره ۶- دبیر شورای عالی بورس موظف است دستور جلسه، صورتجلسات و مصوبات شورا را همزمان با ابلاغ رئیس شورا از طریق تارنمای دبیرخانه مطابق با قانون انتشار و دسترسی آزاد اطلاعات منتشر کند. تبصره ۷- دوره عضویت اعضای حقیقی شورای عالی بورس پنج سال است و حداکثر برای یک دوره متوالی قابل تمدید است. تبصره ۸- در صورتی که به صلاحدید اعضای شورا، حضور وزیر جهت بررسی موضوع مورد نظر در جلسه لازم باشد؛ در جلسات تصمیم‌گیری مربوط به همان وزارتخانه بدون حق رای دعوت می‌گردد.
--	--	--	---

		سال است و حداکثر برای یک دوره متوالی قابل تمدید است.	است و طبق این تبصره افراد باتجربه و انتقال‌دهنده نظرات فعالین بازار سرمایه نمی‌توانند عضو شورای عالی بورس شوند. فلذا تبصره‌ی مزبور باید حذف گردد. ۱۵- جایگزینی عبارت «اعضای شورا مکلفند در بدو انتصاب و خاتمه عضویت، فهرست دارایی‌های خود، همسر و افراد تحت تکفل خود را به رئیس قوه قضاییه گزارش نمایند.» با متن تبصره ۳ ماده ۱. ۱۶- اصلاح متن تبصره‌ی ۷ بدین شکل: ««دبیر شورای عالی بورس موظف است دستور جلسه، صورتجلسات و مصوبات شورا را همزمان با ابلاغ رئیس شورا از طریق تارنمای دبیرخانه مطابق با قانون انتشار و دسترسی آزاد اطلاعات منتشر کند.» • دلیل توجیهی: افزودن عبارات ذیل به متن تبصره اخیرالاشاره و حذف عبارت «تارنمای سازمان بورس و اوراق بهادار» و جایگزینی عبارت «تارنمای دبیرخانه»، به جهت تأمین شفافیت بیشتر؛	تبصره ۹- اعضای بند ۵ این ماده به بعد در صورتی که بدون عذر موجه، بیش از ۲ جلسه شرکت نداشته باشند؛ از عضویت در شورا برکنار خواهند شد. تبصره ۱۰- به‌منظور انجام امور اداری مربوط به وظایف شورا، دبیرخانه مستقل شورا زیر نظر یک نفر دبیر و با تعداد کافی کارشناس تشکیل و هزینه‌های آن با تصویب شورا توسط سازمان پرداخت می‌گردد. دبیر شورا که به‌عنوان سخنگو نیز انجام وظیفه می‌نماید توسط اعضای شورا تعیین و در جلسات شورا بدون حق رای حاضر می‌گردد. اعضای شورا و اعضای هیئت‌مدیره و کارکنان سازمان بورس و اوراق بهادار نمی‌توانند به
--	--	---	---	---

			۱۷- تغییر و افزایش مهلت مندرج در تبصره ی ۸ ماده ۱ پیش نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار» از ۲ سال به ۵ سال.	سمت دبیر شورا انتخاب شوند. تبصره ۱۱- در صورت فوت، عزل، استعفاء و برکناری هر یک از اعضا؛ مقام انتصاب کننده موظف است ظرف مدت یک ماه فرد جایگزین را معرفی نماید.
۲		ماده ۲: حکم رئیس سازمان بورس اوراق بهادار با پیشنهاد رئیس شورای عالی بورس توسط رئیس جمهور صادر می گردد. تبصره ۱: رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان عضو شورای پول و اعتبار با حق رأی تعیین می شود. تبصره ۲: رئیس سازمان بدون حق رأی در جلسات هیئت دولت با موضوعات مرتبط با بازار سرمایه، حضور می یابد. تبصره ۳: دبیر هیئت دولت موظف است حداقل یک هفته قبل از	پیشنهاد (اعضای کمیته): عبارت «با پیشنهاد رئیس شورای عالی بورس» حذف و عبارت «پس از انتخاب شورای عالی بورس» در متن ماده ۲ پیش نویس جایگزین گردد.	ماده ۲- حکم رئیس سازمان بورس اوراق بهادار پس از انتخاب شورای عالی بورس توسط رئیس جمهور صادر می گردد. تبصره ۱- رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان عضو شورای پول و اعتبار با حق رأی تعیین می شود. تبصره ۲- رئیس سازمان بدون حق رأی در جلسات هیئت دولت با موضوعات مرتبط با بازار سرمایه، حضور می یابد. تبصره ۳- دبیر هیات دولت موظف است حداقل یک هفته قبل از

		جلسات مرتبط با بازار سرمایه از رئیس سازمان بورس دعوت به عمل آورد.	جلسات مرتبط با بازار سرمایه از رئیس سازمان بورس دعوت به عمل آورد.
۳		ماده ۳: سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است با گذشت حداکثر چهار ماه از پایان سال مالی خود و پس از تصویب صورت‌های مالی حسابرسی شده در شورای عالی بورس و اوراق بهادار، نسبت به ارائه گزارش حسابرس و بازرس قانونی و صورت‌های مالی حسابرسی شده و گزارش عملکرد سالانه و صورت‌های مالی خود و اشخاص حقوقی تابعه به عموم از طریق تارنمای رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام نماید. تبصره ۱: سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش تمامی درخواست‌های دریافتی،	۱- افزودن عبارت «افشاء بودجه مصوب سالانه قبل از پایان سال مالی و افشا گزارش حسابرس و بازرس قانونی و صورت‌های مالی حسابرسی‌شده و گزارش عملکرد سالانه و صورت‌های مالی خود و اشخاص حقوقی تابعه» ۲- اصلاح تبصره‌ی ماده ۳ پیش‌نویس بدین شرح: «سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش تمامی درخواست‌های اخذ مجوز دریافتی، مجوزهای صادره و رد شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار به تفکیک نهادها و ابزارهای مالی را به صورت عمومی منتشر کند.»
	رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار دعوت به عمل آورد.	ماده ۳- سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است نسبت به افشا بودجه مصوب سالانه قبل از پایان سال مالی و افشا گزارش حسابرس و بازرس قانونی و صورت‌های مالی حسابرسی‌شده، گزارش عملکرد سالانه، صورت‌های مالی خود و اشخاص حقوقی تابعه با گذشت حداکثر چهار ماه از پایان سال مالی خود اقدام و پس از تصویب صورت‌های مالی حسابرسی شده در شورای عالی بورس و اوراق بهادار، نسبت به ارائه گزارش حسابرس و بازرس قانونی و صورت‌های مالی حسابرسی شده و گزارش	جلسات مرتبط با بازار سرمایه از رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار دعوت به عمل آورد.

		مجوزهای صادره از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار به تفکیک نهادها و ابزارهای مالی را به صورت عمومی منتشر کند.		عملکرد سالانه و صورت‌های مالی خود و اشخاص حقوقی تابعه به عموم از طریق تارنمای رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام نماید. تبصره ۱- سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش تمامی درخواست‌های اخذ مجوز دریافتی، مجوزهای صادره و رد شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار به تفکیک نهادها و ابزارهای مالی را به صورت عمومی منتشر کند.
۴	ماده ۴: میزان تملک سهام و اعمال حقوق مالکانه سهام شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (ناشر) توسط شرکت فرعی/ وابسته یا شرکت‌های مرتبط با	باتوجه به اینکه مدیران تعدادی از شرکت‌های سهامی عام اقدام به تأسیس شرکت زیرمجموعه می‌نمایند و با منابع مالی شرکت مذکور، سهام شرکت اصلی را خریداری نموده و با استفاده از حق رأیی که به دست می‌آورند اصل تساوی حقوق سهامداران را از بین برده و موجبات تهدید منافع	ماده ۴- تملک سهام شرکت‌های سهامی عام ثبت‌شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (ناشر) توسط شرکت فرعی/ وابسته به صورت مستقیم یا	

		کارکنان ناشران یا سهامداران عمده آن‌ها و نظایر آن به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تابع مقرراتی است که ظرف مدت حداکثر ۳ ماه، به پیشنهاد سازمان بورس و اوراق بهادار، به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار می‌رسد.	سرمایه‌گذاران را فراهم می‌آورند. اصلاح ماده ضروری است.	غیرمستقیم ممنوع است و این سهام دارای حق رای نبوده و در نصاب‌های مربوط به دعوت، تشکیل و رسمیت مجامع محاسبه نمی‌گردد. تملک سهام و اعمال حقوق مالکانه سهام شرکت‌های سهامی عام ثبت‌شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (ناشر) توسط شرکت فرعی/وابسته یا شرکت‌های مرتبط با کارکنان ناشران و نظایر آن به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تابع مقرراتی است که ظرف مدت حداکثر ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون، به پیشنهاد سازمان بورس و اوراق بهادار، به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار می‌رسد.
--	--	---	---	---

				تبصره ۱- سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است زیرساخت‌های لازم را برای رعایت این ماده فراهم نماید؛ به طوری که اعلام ترکیب سهامداران دارای حق رأی هر شرکت توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، با لحاظ این ماده صورت پذیرد.
۵		ماده ۵: سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند با همکاری سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران نسبت به ارتقای دانش مالی جامعه اقدام نماید. شیوه‌نامه این همکاری ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای عالی بورس خواهد رسید.	حذف ماده ۵ پیش‌نویس طرح قانون بازار. • دلایل توجیهی: ۱- ماده مذکور فاقد موضوعیت است. ۲- تناقض ماده فوق با ساختار و اساس شکل‌گیری شورای عالی بورس و سازمان بورس اوراق بهادار. ۳- مضاف بر آنکه امکان همکاری سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران نسبت به ارتقای دانش مالی جامعه بسیار پایین است، کسر اعتبارات دستگاه‌های اجرایی و تخصیص آن به سازمان صدا و سیما به جهت عدم ارتباط و اشراف این سازمان به بازار سرمایه صحیح به نظر	حذف ماده ۵ پیش‌نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران»

تبصره ۱: سازمان برنامه و بودجه مکلف است در اجرای بند چ ماده ۳۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، اعتبارات مورد نیاز این ماده را از محل اعتبارات دستگاه‌های اجرایی مرتبط با این قانون نظیر بانک مرکزی و بیمه جمهوری اسلامی ایران کسر و هر فصل معادل یک‌چهارم آن را به منظور تأمین اعتبارات مورد نیاز جهت تولید و انتشار محتوای موضوع این ماده در اختیار سازمان صداوسیما قرار دهد.	نمی‌رسد. تخصیص بودجه‌ی مزبور به مجموعه‌ای مرتبط با بازار سرمایه و انعقاد تفاهم‌نامه یا قرارداد با سازمان صدا و سیما در راستای اجرای مفاد این ماده مطلوب‌تر خواهد بود.
تبصره ۲: ده درصد از نرخ کارمزدهای حق نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار در معاملات انواع سهام و اوراق بهادار در بورس‌ها و فرابورس ایران بابت اندوخته فرهنگ‌سازی کسر می‌گردد. این مبلغ هر شش ماه یک بار با تصویب شورای عالی بورس و به نسبتی که شورا معین می‌کند به‌عنوان کمک هزینه اجرای برنامه‌های	۴- فی‌نفسه ایرادی متوجه فرهنگ‌سازی توسط سازمان بورس و اوراق بهادار نیست، لکن سازمان صدا و سیما فاقد کارآمدی و تأثیر مناسب در حوزه‌ی فرهنگ‌سازی است و تخصیص مستقیم منابع مالی به سازمان اخیرالاشاره صحیح نیست لذا حذف ماده ۵ پیش‌نویس صحیح‌تر است. ۵- ظرفیت قانونی ماده ۵ در موقعیت کنونی فراهم است و نیازی به تصریح به این موارد با عبارات مبهم وجود ندارد. لذا باتوجه به ابهامات بسیار متن ماده فوق‌الاشاره، پیشنهاد حذف آن مطرح می‌گردد.

		فرهنگ‌سازی و افزایش سواد مالی که توسط صداوسیما ج. ا، وزارت آموزش و پرورش و وزارت فرهنگ و آموزش عالی اجرا شده است، تخصیص می‌یابد. نحوه امتیازدهی، بررسی اثربخشی و پایش برنامه‌های آموزشی و فرهنگ‌سازی طبق رویه‌ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی بورس می‌رسد.		
۶	ماده ۶: دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی موظف است سند ارتقاء دانش مالی و اقتصادی ایران در تمام سطوح آموزشی و تربیتی را ظرف مدت ۶ ماه از ابلاغ این قانون به تصویب آن شورا برساند.	۱- شورای عالی انقلاب فرهنگی تخصصی در خصوص دانش مالی و اقتصادی ندارد تا نسبت به تهیه سند ارتقاء دانش مالی و اقتصادی ایران و درنهایت تصویب آن اقدام نماید. ۲- محتوای سند ارتقای دانش مالی و اقتصادی مشخص نیست و افزودن رؤس مطالب این سند در همین ماده بهتر خواهد بود؛ این شیوه از قانون‌نویسی به دلیل فقدان وجود ضمانت اجرا، صحیح نبوده و در اجرا با اشکال مواجه خواهد بود. لذا حذف ماده مطلوب‌تر است. ۳- اصلاح ماده ۶؛ مبنی بر «تهیه و پیشنهاد سند ارتقاء دانش مالی و اقتصادی توسط وزارت	ماده ۶- تهیه و پیشنهاد سند ارتقاء دانش مالی و اقتصادی برعهده وزارت اقتصادی و دارایی و سازمان بورس و اوراق بهادار است که ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت تصویب توسط آن شورا ارائه می‌گردد.	

			اقتصادی و دارایی و سازمان بورس و اوراق بهادار ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون « ۴- اصلاح ماده فوق بدین صورت که سند ارتقاء دانش مالی و اقتصادی ایران توسط کارگروهی متشکل از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس اوراق بهادار و بیمه مرکزی تهیه گردد و پس از تصویب در شورای عالی بورس و اوراق بهادار به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی تقدیم گردد؛ مطلوب‌تر است.
۷	ماده ۷: سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون با همکاری قوه قضاییه و شورای عالی فضای مجازی دستورالعمل فعالیت فعالان فضای مجازی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی در بازار سرمایه را تهیه و پس از تصویب در شورای عالی بورس اجرایی نماید.	پیشنهاد: حذف ماده ۷ پیش‌نویس. • دلایل توجیهی: ۱- فارغ از آنکه جامعه‌ی هدف دستورالعمل معین نیست و مشخص نیست که دستورالعمل برای چه افرادی نگاشته شده است، ظرفیت قانونی برخورد با افرادی که از مقررات تخلف می‌نمایند در ماده ۴۶ قانون بازار فعلی فراهم است. بعلاوه این ماده به‌علت نداشتن نظم و چارچوب، به غایت نامناسب است.	حذف ماده ۷ پیش‌نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران».

	تبصره ۱: ۵۰ درصد جرایم دریافتی موضوع این ماده به حساب ویژه وزارت امور اقتصادی و دارایی نزد خزانه داری کل کشور واریز می‌گردد تا صرفاً صرف افزایش دانش مالی و اقتصادی موضوع ماده ۵ گردد و همچنین ۵۰ درصد از درصد جزای نقدی مقرر در مواد ۴۶ و ۴۹ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه ۱۳۸۴ و ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید مصوب آذرماه ۱۳۸۸ به منظور سرمایه‌گذاری به صندوق تثبیت بازار سرمایه اختصاص می‌یابد. تبصره ۲: نیروی انتظامی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف به همکاری با سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص این ماده می‌باشند.	ایضاً نیروی انتظامی در نهایت امر، ضابط تلقی می‌گردد و نوع همکاری او با سازمان بورس و اوراق بهادار مشخص نیست. ۲- چند ایراد و اشکال متوجه ماده ۷ پیش‌نویس قانون بازار است، اولاً: نحوه و حدود مداخله‌ی نهاد ناظر در بازار سرمایه مشخص نیست. ثانیاً: پیش‌نویس دستگاه حداکثری به موضوع دارد ثالثاً: احاله کردن تعیین مصادیق مجرمانه به دستورالعمل و آیین‌نامه مغایر با اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌ها است. رابعاً: عملکرد صندوق تثبیت بازار سرمایه مذکور در تبصره‌ی اول ماده هفتم پیش‌نویس مشخص نیست. خامساً: درخصوص تبصره‌ی دوم ماده هفتم پیش‌نویس نیز این نکته وجود دارد که نیروی انتظامی با این تبصره مکلف به همکاری با سازمان بورس و اوراق بهادار نخواهد بود مگر آنکه تکلیف قانونی صریحی مبنی بر تبعیت از سازمان بورس و اوراق بهادار در این مورد وجود داشته باشد. سادساً: حضور سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در تبصره‌ی دوم ماده ۷، مبهم و بی‌مورد است.
--	---	--

۸		ماده ۸: سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است هرساله حداقل ده درصد از سود خالص خود را پس از تایید شورای عالی بورس به عنوان منابع پایدار به صندوق تثبیت بازار سرمایه پرداخت نماید. تبصره: هزینه کاهش ارزش سرمایه گذاری در صندوق تثبیت بازار سرمایه به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی لحاظ می گردد.	پیشنهاد: حذف ماده ۸ پیش نویس طرح اصلاح قانون بازار. • دلیل توجیهی: ۱- در بازارهای جهانی چنین موردی وجود نداشته و موضوع این ماده فاقد وجهت است لذا در صورت عدم تعیین مدت معینی برای ماده فوق‌الاشاره؛ حذف ماده مطلوب تر خواهد بود. ۲- موضوع این ماده با مکانیزم بازار سرمایه از جهات متعدد منافات دارد و حرکت ماده به سوی دولتی سازی هر چه بیشتر بوده است.	حذف ماده ۸ پیش نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران».
۹		ماده ۹: در صورت سلب صلاحیت حرفه ای مدیران ناشران و نهادهای مالی توسط سازمان بورس و اوراق بهادار از تاریخ ابلاغ حکم قطعی، مدیران محکوم به سلب صلاحیت، از مسئولیت مربوطه منفصل شده و سوابق این محکومیت توسط سازمان به مراجع ذیصلاح اعلام می گردد.	۱- اصلاح ماده ۹ پیش نویس قانون بازار؛ به شکل ذیل: «رسیدگی تجدیدنظر به آرای صادره از سلب صلاحیت توسط هیئت رسیدگی به سازمان بورس و اوراق بهادار در کمیته ای در دبیرخانه شورای عالی بورس انجام می شود» ۲- باتوجه به «درنظر نگرفتن نماینده ای برای تشکل های خودانتظام» و «مواجهه ی ماده فوق با ایراد ساختاری و ابهامات فراوان» اصلاح این بخش الزامی است.	ماده ۹- در صورت سلب صلاحیت حرفه ای مدیران ناشران، نهادهای مالی و تشکل های خودانتظام توسط سازمان بورس و اوراق بهادار از تاریخ ابلاغ حکم قطعی، مدیران محکوم به سلب صلاحیت؛ از مسئولیت مربوطه منفصل شده و سوابق این محکومیت توسط سازمان

	تبصره ۱: ادامه تصدی در منصب مربوطه در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب می‌شود. تبصره ۲: هیئت‌مدیره ناشر موضوع این ماده موظف است ظرف مدت ۳ روز کاری از تاریخ ابلاغ حکم قطعی نسبت به تعیین جایگزین طبق قانون تجارت اقدام و به سازمان اعلام نماید. در غیر این صورت سازمان بورس و اوراق بهادار نسبت به تعیین امین تا تعیین جایگزین رأساً اقدام خواهد نمود.	۳- «موضوع رای‌گیری در هیئت‌های نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار» حائز اهمیت است. چنانچه اکثریت رای دست سازمان بورس و اوراق بهادار باشد با ساختار کنونی تفاوت چندانی نخواهد داشت لذا تعیین شیوه‌ی رای‌گیری الزامی است. ۴- سازمان بورس و اوراق بهادار نمی‌تواند هم شخص را سلب صلاحیت نماید و هم جایگزین شخص را تعیین نماید؛ لذا «تشکیل کمیته‌ای برای تعیین جایگزین اشخاص، ظرف مدت مشخصی تشکیل یابد که در مدت زمان معینی اقدام به تعیین فرد جایگزین نماید.» الزامی است. ۵- سازمان بورس و اوراق بهادار امکان صدور رای بدوی را داشته باشد و رای تجدیدنظر در کمیته‌ای متشکل از دادستان کل کشور، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار و نماینده کانون‌ها، که زیرنظر شورای عالی بورس و اوراق بهادار فعالیت می‌کند صادر گردد. ۳- الحاق تبصره «اعضای کمیته‌ی رسیدگی به آراء تجدیدنظر در اولین جلسه شورای عالی	به مراجع ذی‌صلاح اعلام می‌گردد. سلب صلاحیت به موجب مقرراتی که به تصویب شورای عالی بورس می‌رسد انجام می‌گیرد. مرجع بدوی، سازمان بورس و اوراق بهادار و مرجع تجدید نظر، کمیته‌ای سه نفره به تشخیص شورای عالی بورس است. تبصره ۱- اعضای کمیته‌ی رسیدگی به آراء تجدیدنظر در اولین جلسه شورای عالی بورس توسط این شورا تعیین می‌گردد. تبصره ۲- در صورت سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران ناشران و نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام، مدت مأموریت ایشان منقضی می‌گردد.
--	---	--	--

			بورس توسط این شورا تعیین می‌گردد.» به ماده ۹ پیش‌نویس قانون بازار. ۴- سلب صلاحیت به موجب مقرراتی که به تصویب شورای عالی بورس می‌رسد انجام گیرد. که مرجع بدوی، سازمان بورس و اوراق بهادار و مرجع تجدید نظر، کمیته‌ای سه نفره به تشخیص شورای عالی بورس باشد. به‌علاوه، در صدر ماده تشکلهای خود انتظام آورده نشده است که مطلوب‌تر است آورده شود. ۵- بازنویسی متن تبصره ۱ ماده ۹، بدین صورت: «در صورت سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران ناشران و نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام، مدت مأموریت ایشان منقضی می‌گردد.» ۶- بازنویسی متن تبصره ۲ ماده ۹ پیش‌نویس؛ به صورت ذیل: «در صورت سلب صلاحیت نماینده حقیقی شخص حقوقی؛ شخص حقوقی موظف به معرفی نماینده جدید ظرف ۱۰ روز کاری خواهد بود و در صورت سلب صلاحیت شخص حقیقی، هیئت‌مدیره ظرف ۳۰ روز کاری موظف به برگزاری مجمع به	تبصره ۳- در صورت سلب صلاحیت نماینده حقیقی شخص حقوقی؛ شخص حقوقی موظف به معرفی نماینده جدید ظرف ۱۰ روز کاری خواهد بود و در صورت سلب صلاحیت شخص حقیقی، هیئت‌مدیره ظرف ۳۰ روز کاری موظف به برگزاری مجمع به منظور تعیین عضو جایگزین خواهد بود. تبصره ۴- در مواردی که قبول سمت مدیریت در ناشران، نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام منوط به احراز صلاحیت توسط سازمان بورس و اوراق بهادار است، قبول مسئولیت و اختیار پیش از احراز صلاحیت فاقد هرگونه اثر می‌باشد. سازمان بورس و اوراق بهادار در هر حال مکلف به اعلام نظر ظرف مدت ۱۰ روز کاری از تاریخ درخواست
--	--	--	---	---

			منظور تعیین عضو جایگزین خواهد بود.» ایضاً عبارت «نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام» به صدر تبصره فوق، اضافه گردد. صلاحیت خواهد بود.
۱۰	ماده ۱۰: شرکت‌های دولتی مجازند پس از کسب مجوز از شورای اقتصاد در چهارچوب مقررات بازار سرمایه نسبت به تأسیس صندوق‌های پروژه در سطح ملی با رعایت شرایط زیر اقدام نماید. ۱- آورده دولت در صندوق‌های پروژه شامل مجوز، ماشین‌آلات، زیرساخت‌ها و موارد مشابه است و مجاز به آورده نقدی نیست. آورده نقدی مورد نیاز برای تأسیس صندوق پروژه از طریق پذیرهنویسی در بازار سرمایه صورت می‌پذیرد که تمامی افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی مجاز به شرکت در آن هستند.	۱- افزودن عبارت «علاوه بر شرکت‌های خصوصی...» به صدر ماده ۱۰ پیش‌نویس. ۲- نگارش این ماده به سیاقی است که مجاز نبودن شرکت‌های خصوصی برای تأسیس صندوق‌های پروژه را به ذهن متبادر می‌کند لذا بهتر است الحاق عبارت فوق در ابتدای ماده، اضافه شود. ۳- الحاق تبصره‌ای به ماده ۱۰ پیش‌نویس با عبارت «شرکت‌های خصوصی مجازند مطابق قوانین و مقررات بازار سرمایه نسبت به تأسیس صندوق‌های پروژه اقدام نمایند.» ۴- الحاق تبصره‌ای به ماده ۱۰ پیش‌نویس با عبارت «در هر صورت یک نهاد مالی مدیریت صندوق پروژه را برعهده خواهد داشت.» این موضوع حائز اهمیت است که دولت می‌بایست در جایگاه بانی صندوق حضور داشته باشد و نه در موقعیت موسس صندوق لذا تبصره فوق جهت پوشش این موضوع ارائه شده است.	ماده ۱۰- علاوه بر شرکت‌های خصوصی، شرکت‌های دولتی مجازند پس از کسب مجوز از شورای اقتصاد در چهارچوب مقررات بازار سرمایه نسبت به تأسیس صندوق‌های پروژه در سطح ملی با رعایت شرایط زیر اقدام نماید. ۱- آورده دولت در صندوق‌های پروژه شامل مجوز، ماشین‌آلات، زیرساخت‌ها و موارد مشابه بوده و مجاز به آورده نقدی نیست. کارشناسی لحاظ می‌گردد. دولت مجاز به آورده نقدی نیست. آورده نقدی مورد نیاز برای تأسیس صندوق پروژه از طریق پذیرهنویسی در بازار سرمایه صورت می‌پذیرد که تمامی افراد

	۲- سقف سهامداری دولت در صندوق‌های پروژه حداکثر ۲ سال بعد از پذیرهنویسی در صندوق پروژه ۲۰٪ است و دولت مکلف است مازاد سهام خود از نصاب مزبور در صندوق‌های پروژه را در بازار سرمایه به عموم عرضه کند. تبصره ۱: وزارت امور اقتصاد و دارایی مکلف است ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به تأسیس، اداره، شناسایی ارزش خالص دارایی‌ها و سایر موارد موضوع این ماده را با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار، ظرف حداکثر ظرف مدت ۳ ماه، به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی برساند. تبصره ۲: دولت مکلف است حداکثر ظرف مدت شش ماه از	۵- الحاق تبصره‌ای به ماده ۱۰ پیش‌نویس با عبارت «دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق پروژه به میزان واحد سرمایه‌گذاری تحت مالکیت، در مجامع صندوق صاحب حق رأی خواهند بود.» ۶- جایگزینی عبارت بند ۱ ماده ۱۰ پیش‌نویس با «آورده دولت در صندوق‌های پروژه شامل مجوز، ماشین‌آلات، زیرساخت‌ها و موارد مشابه بوده و با تخفیف کمتر از ارزش کارشناسی است. دولت مجاز به آورده نقدی نیست. آورده نقدی مورد نیاز برای تأسیس صندوق پروژه از طریق پذیرهنویسی در بازار سرمایه صورت می‌پذیرد که تمامی افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی مجاز به شرکت در آن هستند.» ۷- «تعیین نقش دولت و بخش خصوصی و در ادامه نقش مدیریتی هر یک از این دو مورد.» و «تعیین ضریب اختصاص منابع مالی نسبت به کل بازار سرمایه و تعیین حدود و ثغور تأمین مالی صندوق‌های پروژه» الزامی است.	حقیقی و حقوقی غیردولتی مجاز به شرکت در آن هستند. ۲- سقف سهامداری دولت در صندوق‌های پروژه حداکثر ۲ سال بعد از پذیرهنویسی در صندوق پروژه ۲۰٪ است و دولت مکلف است مازاد سهام خود از نصاب مزبور در صندوق‌های پروژه را در بازار سرمایه به عموم عرضه کند. تبصره ۱- مدیریت صندوق پروژه را نهادهای مالی برعهده خواهند داشت. تبصره ۲- دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق پروژه به میزان واحد سرمایه‌گذاری تحت مالکیت، در مجامع صندوق صاحب حق رأی خواهند بود. تبصره ۳- شرکت‌های خصوصی مجازند مطابق قوانین و مقررات بازار سرمایه نسبت به تأسیس صندوق‌های پروژه اقدام نمایند.
--	---	--	---

تبصره ۴- وزارت امور اقتصاد و دارایی مکلف است ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به تاسیس، اداره، شناسایی ارزش خالص دارایی‌ها و سایر موارد موضوع این ماده را با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار، حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون، به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی برساند. تبصره ۵- دولت مجاز است نسبت به واگذاری سهام طرح (پروژه)‌های نیمه تمام صنعتی و تولیدی در اختیار خود در قالب شرکتهای سهامی عام طرح (پروژه) یا واگذاری به صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه (طرح) از		ابلاغ این قانون نسبت به واگذاری حداقل ۲۵ درصد از سهام خود در پروژه‌های بزرگ ملی در قالب صندوق پروژه اقدام نماید.		
--	--	---	--	--

			طریق بازار سرمایه اقدام نماید.
۱۱	ماده ۱۱: شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران یا فرابورس ایران که در صورتی که نسبت به افزایش سرمایه از محل سود تقسیم‌نشده سنوات قبل (ثبت‌شده در حساب‌های سود انباشته، اندوخته احتیاطی و سایر اندوخته‌های اختیاری) حداکثر تا پایان سال مالی اقدام نمایند در صورت تسلیم مستندات مربوط به ثبت افزایش سرمایه به مرجع ثبت شرکت‌ها تا حداکثر چهار ماه پس از پایان سال مالی و ارائه گواهی ثبت افزایش سرمایه به اداره امور مالیاتی مربوطه حداکثر تا سه ماه پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه تا بیست درصد (۲۰٪) مبلغ افزایش سرمایه مذکور از سود سال مالی قبل	۱- اصلاح عبارت نخستین ماده ۱۱ پیش‌نویس از «شرکت‌های پذیرفته شده» به «شرکت‌های پذیرش شده و عرضه شده». ۲- ایجاد رونق اقتصادی از طریق تبدیل سود شرکت‌ها به سرمایه و تشویق شرکت‌ها جهت ورود به بازار سرمایه به‌عنوان اهداف نگارش ماده ۱۱ پیش‌نویس بوده و بر این اساس؛ با درنظر گرفتن قوانین و مقررات مرتبط با ثبت شرکت‌ها و مالیات، عبارت نخستین ماده اخیرالشاره تغییر می‌یابد. ۳- حذف عبارت «سنوات قبل» از متن ماده. ۴- استفاده از واژه <u>سنوات قبل</u> موجبات موکول نمودن تقسیم سود به سال‌های آتی جهت بهره‌برداری از معافیت مالیاتی را فراهم نموده و موجب دستکاری در بازار سرمایه می‌گردد، لذا در این خصوص نیاز به اصلاح است. ۵- می‌بایست موضوع معافیت مالیاتی ماده ۱۱ پیش‌نویس به دو قسمت تقسیم گردد: ۱- معافیت مالیاتی مربوط به سنوات قبل از تاریخ	ماده ۱۱- شرکت‌های پذیرش شده و عرضه شده در بورس تهران یا فرابورس ایران در مواقعی که نسبت به افزایش سرمایه از محل سود تقسیم‌نشده (ثبت‌شده در حساب‌های سود انباشته، اندوخته احتیاطی و سایر اندوخته‌های اختیاری) اقدام نمایند در صورت ارائه گواهی ثبت افزایش سرمایه به اداره امور مالیاتی مربوطه حداکثر تا پایان سال مالی، پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه معادل سی درصد مبلغ افزایش سرمایه مذکور از درآمد مشمول مالیات سال مالی بعد کسر و نرخ مالیات آن به نرخ صفر محاسبه می‌گردد. تبصره ۱- معافیت‌های مذکور در ماده فوق، درباره سود تقسیم

نشده سنوات قبل تا یک سال از زمان تصویب مشمول اعمال است.	تصویب این قانون برای قسمت اول در نظر گرفته شود. ۲- معافیت مالیاتی صرفاً برای یک سال قبل از تاریخ تصویب این قانون در نظر گرفته شود. ۶- حذف عبارت «حداکثر تا پایان سال مالی» از ماده ۱۱ پیش‌نویس؛ به دلیل این که افزایش سرمایه در این ماده در صلاحیت مجمع عمومی عادی دانسته شده است، حال آنکه افزایش سرمایه اساساً در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده است. بنابراین عبارت «حداکثر تا پایان سال مالی» باید حذف گردد. به‌علاوه، در ماده فوق دو مهلت زمانی مقرر شده است: مهلت اول «حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال مالی»، که این مهلت جهت <u>تسلیم</u> مستندات افزایش سرمایه در نظر گرفته شده است و مهلت دوم «حداکثر تا سه ماه پس از انقضای مهلت»، که برای <u>ثبت</u> در نظر گرفته شده است. در واقع ماده غیر شفاف بوده و مشخص نیست آیا هر دو مهلت شرط لازم و ملزوم یکدیگر هستند؟ اگر یکی از مهلت‌های فوق رعایت شود ولی دیگری رعایت نشود چه اتفاقی می‌افتد؟ باید یک ملاک	آن‌ها، مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود.	
--	---	---	--

زمانی واحد در نظر گرفته شود و بهتر است این ملاک <u>ثبت</u> باشد. ۷- در متن ماده فوق مقرر شده است «ارائه گواهی ثبت افزایش سرمایه به اداره امور مالیاتی مربوطه حداکثر تا سه ماه پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه»؛ حال آنکه این مهلت برای اخذ مجوز ممکن است کافی نباشد لذا بهتر است مهلت یک سال مالی بعد در نظر گرفته شود. ۸- تغییر عبارت «تا بیست درصد» به «سی درصد». به دلیل این که مطابق استاندارد حسابداری شماره سه و بند ژ ماده ۳۲ قانون رفع موانع تولید؛ مالیات به نرخ صفر صرفاً در مورد درآمد وجود دارد؛ لذا می‌بایست عبارت «... از سود سال مالی قبل آن‌ها...» به عبارت «درآمد سال مالی قبل از آنها» تغییر یابد. و عبارت «تا بیست درصد» جهت جلوگیری از تشخیصی و تفسیربرداری شدن موضوع، به «سی درصد» تغییر یابد.			
--	--	--	--

۱۲	ماده ۱۴۳ قانون مالیات‌های مستقیم: معادل ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بورس‌های کالایی پذیرفته شده و به فروش می‌رسد و ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آن‌ها برای معامله در بورس‌های داخلی یا خارجی پذیرفته می‌شود و پنج درصد (۵٪) از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آن‌ها برای معامله در بازار خارج از بورس داخلی یا خارجی پذیرفته می‌شود، از سال پذیرش تا سالی که از فهرست شرکت‌های پذیرفته‌شده در این بورس‌ها یا بازارها حذف نشده‌اند با تأیید سازمان بخشوده	ماده ۱۲: ماده (۱۴۳) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود: «ماده ۱۴۳- معادل ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آن‌ها در بازار سرمایه پذیرفته شده‌اند و از سال پذیرش تا سالی که از فهرست شرکت‌های پذیرفته‌شده در این بازارها لغو پذیرش نشده‌اند با تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار بخشوده می‌شود. شرکت‌هایی که سهام آن‌ها برای معامله در بورس‌ها پذیرفته شود در صورتی که در پایان دوره مالی به تأیید سازمان حداقل بیست درصد (۲۰٪) سهام شناور آزاد داشته باشند معادل دو برابر معافیت فوق از بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شوند. همچنین معادل ده درصد (۱۰٪) از مالیات	۱- تغییر عبارت «... با تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار ...» به عبارت «... با تأیید بورس‌های مربوطه ...». • دلیل توجیهی: با عنایت به آنکه امور اجرایی در حیطه وظایف بورس‌ها قرار دارد باید عبارت «با تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار» به عبارت «با تأیید بورس‌های مربوطه» تغییر یابد. ۲- بازنویسی ماده ۱۲ پیش‌نویس قانون بازار. • دلیل توجیهی: با عنایت به اینکه کف عرضه به اقتضای شرایط در بورس کالا تعیین می‌گردد و موضوع؛ گیرایی و شفافیت کافی دارد، لذا اصلاح متن و تعیین مرجع در ماده ۱۲ پیش‌نویس، کفایت دارد. نباید موجبات عرضه محصولات توسط شرکت‌ها صرفاً به جهت رفع تکلیف را فراهم نمود بلکه می‌بایست انگیزه‌ای جهت ورود کلیه محصولات شرکت به بورس ایجاد کرد، لذا در نظر گرفتن معافیت مالیاتی از مبلغ کل فروش شرکت، مناسب‌تر است. الحاق تبصره به ماده ۱۲ پیش‌نویس؛ متن تبصره پیشنهادی بدین شرح است: «در صورتی که کالای موضوع اوراق بهادار مبتنی بر کالا مشمول	ماده ۱۲- ماده (۱۴۳) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود: «ماده ۱۴۳- معادل ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آن‌ها در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس داخلی و خارجی پذیرفته شده‌اند از سال پذیرش تا سالی که از فهرست شرکت‌های پذیرفته شده در این بورس‌ها و بازارها لغو پذیرش شده‌اند با تأیید بورس‌های مربوطه بخشوده می‌شود. شرکت‌هایی که سهام آن‌ها برای معامله در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس پذیرفته شود در صورتی که در پایان دوره مالی به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار حداقل بیست
-----------	---	---	---	---

می‌شود. شرکت‌هایی که سهام آن‌ها برای معامله در بورس‌های داخلی یا خارجی یا بازارهای خارج از بورس داخلی یا خارجی پذیرفته شود در صورتی که در پایان دوره مالی به تأیید سازمان حداقل بیست درصد (۲۰٪) سهام شناور آزاد داشته باشند معادل دو برابر معافیت‌های فوق از بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شوند. تبصره ۱: از هر نقل و انتقال سهام و سهم‌الشرکه و حق تقدم سهام و سهم‌الشرکه شرکا در سایر شرکت‌ها مالیات مقطوعی به میزان چهار درصد (۴٪) ارزش اسمی آنها وصول می‌شود. از این بابت وجه دیگری به‌عنوان مالیات بر درآمد نقل	بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بورس‌های کالایی پذیرفته‌شده و به فروش می‌رسد از سال پذیرش تا سالی که از فهرست کالاهای پذیرفته‌شده در این بورس لغو پذیرش شده‌اند با تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار بخشوده می‌شود. به ازاء هر ۱۰ درصد افزایش فروش کالاها در بورس کالایی مربوطه، به میزان یک درصد به نرخ معافیت فوق تا سقف ۲۰ درصد افزوده می‌شود. تبصره ۱: انتقال دارایی از/ به ابزارهای مالی مبتنی بر کالای مصوب شورای عالی بورس و اوراق بهادار (از جمله گواهی سپرده کالایی و صندوق‌های کالایی) از شمول قانون مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشند.	پرداخت عوارض و مالیات بر ارزش‌افزوده باشد، معاملات اوراق موضوع آن محصول در بورس‌های کالایی در بورس‌های کالایی مشمول مالیات نخواهد بود. مالیات کالای مزبور صرفاً یک بار در زمان تحویل فیزیکی کالا به خریدار پس از کسر اعتبار مالیاتی وصول خواهد شد. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است با همکاری سازمان امور مالیاتی ظرف شش ماه سازوکار ثبت اوراق بهادار مبتنی بر کالا توسط اولین مالک (در زمان تبدیل کالا به اوراق بهادار مبتنی بر کالا) و اخذ مالیات از تحویل‌گیرنده نهایی کالا (در زمان تبدیل اوراق بهادار به کالا) را طی آیین‌نامه‌ای تدوین و برای تصویب به وزارت امور اقتصاد و دارایی ارائه نماید.».	درصد ۲۰٪ سهام شناور آزاد داشته باشند، معادل دو برابر معافیت فوق از بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شوند. همچنین معادل ده درصد از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بورس‌های کالایی پذیرفته شده و به فروش می‌رسد از سال پذیرش تا سالی که از فهرست کالاهای پذیرفته شده در این بورس لغو پذیرش شده‌اند با تأیید بورس‌های مربوطه بخشوده می‌شود. در بورس کالایی به ازاء هر ۱۰ درصد از مبلغ کل فروش کالاها در بورس کالایی مربوطه در هر سال مالی، به میزان یک درصد به نرخ معافیت فوق تا سقف ۲۰ درصد افزوده می‌شود.
--	---	--	---

	و انتقال فوق مطالبه نخواهد شد. انتقال دهندگان سهام وسهم الشرکه و حق تقدم سهام مکلفند قبل از انتقال، مالیات متعلق را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند. ادارات ثبت یا دفاتر اسناد رسمی مکلفند در موقع ثبت تغییرات یا تنظیم سند انتقال حسب مورد گواهی پرداخت مالیات متعلق را اخذ و ضمیمه پرونده مربوط به ثبت یا انتقال کنند. تبصره ۲: در شرکت های سهامی پذیرفته شده در بورس اندوخته صرف سهام مشمول مالیات مقطوع به نرخ نیم درصد (۰/۵٪) خواهد بود و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نمی گیرد. شرکت ها	تبصره ۲: نقل و انتقال مبتنی بر توافق بازخريد اسلامی (عملیات ریپو) انواع اوراق بهادار دولتی و غیردولتی از مالیات معاف می باشد.	تبصره ۱- از هر نقل و انتقال سهام و سهم الشرکه و حق تقدم سهام و سهم الشرکه شرکا در سایر شرکت ها مالیات مقطوعی به میزان چهار درصد (۴٪) ارزش اسمی آنها وصول می شود. از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال فوق مطالبه نخواهد شد. انتقال دهندگان سهام وسهم الشرکه و حق تقدم سهام مکلفند قبل از انتقال، مالیات متعلق را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند. ادارات ثبت یا دفاتر اسناد رسمی مکلفند در موقع ثبت تغییرات یا تنظیم سند انتقال حسب مورد گواهی پرداخت مالیات متعلق را اخذ و
--	--	--	--

مکلفند ظرف سی روز از تاریخ ثبت افزایش سرمایه آن را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند.

ماده ۱۴۳ مکرر: از هر نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکت‌ها اعم از ایرانی و خارجی در بورس‌ها یا بازارهای خارج از بورس دارای مجوز، مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد (۰/۵٪) ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام وصول خواهد شد و از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام و مالیات بر ارزش افزوده خرید و فروش مطالبه نخواهد شد.

کارگزاران بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس مکلفند مالیات

ضمیمه پرونده مربوط به ثبت یا انتقال کنند.

تبصره ۲- در شرکت‌های سهامی پذیرفته شده در بورس اندوخته صرف سهام مشمول مالیات مقطوع به نرخ نیم درصد (۰/۵٪) خواهد بود و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نمی‌گیرد. شرکت‌ها مکلفند ظرف سی روز از تاریخ ثبت افزایش سرمایه آن را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند.

تبصره ۳- نقل و انتقال مبتنی بر توافق با خرید اسلامی (عملیات ریپو) انواع اوراق بهادار دولتی و غیردولتی از مالیات معاف می‌باشد.

تبصره ۴- نقل و انتقال دارایی از/ به صندوق پروژه معاف از مالیات نقل و انتقال است.

یاد شده را به هنگام هر انتقال از انتقال دهنده وصول و به حساب تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند و ظرف ده روز از تاریخ انتقال، رسید آنرا به همراه فهرستی حاوی تعداد و مبلغ فروش سهام و حق تقدم مورد انتقال به اداره امور مالیاتی محل ارسال کنند.

تبصره ۱: تمامی درآمدهای صندوق سرمایه گذاری در چهارچوب این قانون و تمامی درآمدهای حاصل از سرمایه گذاری در اوراق بهادار موضوع بند (۲۴) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ و درآمدهای حاصل از نقل و انتقال این

		اوراق یا درآمدهای حاصل از صدور و ابطال آنها از پرداخت مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۲۷/۳/۲ معاف می باشد و از بابت نقل و انتقال آنها و صدور و ابطال اوراق بهادار یاد شده مالیاتی مطالبه نخواهد شد. تبصره ۲: سود و کارمزد پرداختی یا تخصیصی اوراق بهادار موضوع تبصره (۱) این ماده به استثناء سود سهام و سهم الشرکه شرکتها و سود گواهی های سرمایه گذاری صندوق ها، مشروط به ثبت اوراق بهادار یاد شده نزد سازمان جزء هزینه های قابل قبول برای تشخیص درآمد
--	--	---

مشمول مالیات ناشر این اوراق بهادار محسوب می‌شود.

تبصره ۳: در صورتی که هر شخص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران که سهامدار شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس، سهام یا حق تقدم خود را در بورس‌ها یا بازارهای خارج از بورس خارجی بفروشد، از این بابت هیچ‌گونه مالیاتی در ایران دریافت نخواهد شد.

تبصره ۴: صندوق سرمایه‌گذاری مجاز به هیچ‌گونه فعالیت اقتصادی دیگری خارج از مجوزهای صادره از سوی سازمان نمی‌باشد.

تبصره ۵: نقل و انتقال اوراق بهادار بازارگردانی بازارگردانان دارای مجوز از سازمان بورس

			و اوراق بهادار در بورس و فرا بورس از پرداخت مالیات مقطوع نیم درصد (۵/۰٪) این ماده، معاف است.	
این بند به بند الف قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب سال ۱۴۰۰ مجلس شورای اسلامی) الحاق گردد: در صورتی که کالای موضوع اوراق بهادار مبتنی بر کالا مشمول پرداخت عوارض و مالیات بر ارزش افزوده باشد، معاملات اوراق موضوع آن محصول در بورس های کالایی مشمول مالیات ارزش افزوده نخواهد بود. مالیات کالای مزبور صرفاً یک بار در زمان تحویل فیزیکی کالا به خریدار پس از کسر اعتبار مالیاتی وصول خواهد شد. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است با همکاری سازمان امور مالیاتی ظرف شش ماه سازوکار ثبت اوراق بهادار				ماده جدید

				مبتنی بر کالا توسط اولین مالک (در زمان تبدیل کالا به اوراق بهادار مبتنی بر کالا) و اخذ مالیات از تحویل‌گیرنده نهایی کالا (در زمان تبدیل اوراق بهادار به کالا) را طی آیین‌نامه‌ای تدوین و برای تصویب به وزیر امور اقتصاد و دارایی ارائه نماید.
۱۳	ماده ۲۰: برای تأسیس و ثبت شرکت‌های سهامی خاص فقط تسلیم اظهارنامه به ضمیمه مدارک زیر به مرجع ثبت شرکت‌ها کافی خواهد بود: ۱- اساسنامه شرکت که باید به امضاء کلیه سهامداران رسیده باشد. ۲- اظهارنامه مشعر بر تعهد کلیه سهام و گواهی‌نامه بانکی حاکی از تأدیه قسمت نقدی آن که نباید کمتر از سی و پنج درصد کل سهام باشد. اظهارنامه	ماده ۱۳: ماده ۲۰ مکرر به شرح ذیل به قانون تجارت الحاق می‌شود: «ماده ۲۰ مکرر: انواع سهام و سهم‌الشرکه شرکت‌های سهامی خاص موضوع ماده (۲۰) قانون تجارت، قابل معامله و پذیره‌نویسی در هریک از بورس‌ها می‌باشند. بدین منظور سازمان بورس و اوراق بهادار، ظرف سه ماه، نسبت به اصلاح و ابلاغ مقررات مربوط به معاملات در هریک از بورس‌ها اقدام می‌نماید.	این ماده ساختار حقوق تجارت را به هم می‌ریزد. زیرا علاوه بر آنکه سهم‌الشرکه به شرکت‌های تضامنی، نسبی و مسئولیت محدود اختصاص دارد، متن این ماده اساساً وجه تمایز میان شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های سهامی خاص را زایل نموده و موجبات ایجاد سوءاستفاده را فراهم می‌نماید. لذا حذف این ماده ضروری است.	حذف ماده ۱۳ پیش‌نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران».

		مذکور باید به امضای کلیه سهامداران رسیده باشد. هرگاه تمام یا قسمتی از سرمایه به صورت غیرنقد باشد باید تمام آن تأدیه گردیده و صورت تقویم آن به تفکیک در اظهارنامه منعکس شده باشد و در صورتی که سهام ممتاز وجود داشته باشد باید شرح امتیازات و موجبات آن در اظهارنامه منعکس شده باشد. ۳- انتخاب اولین مدیران و بازرس یا بازرسان شرکت که باید در صورتجلسه‌ای قید و به امضای کلیه سهامداران رسیده باشد. ۴- قبول سمت مدیریت و بازرسی با رعایت به قسمت اخیر ماده ۱۷. ۵- ذکر نام روزنامه کثیرالانتشاری که هرگونه آگهی راجع به شرکت تا تشکیل اولین مجمع عمومی عادی در آن منتشر خواهد شد.	
--	--	---	--

	تبصره: سایر قیود و شرایطی که در این قانون برای تشکیل و ثبت شرکت‌های سهامی عام مقرر است در مورد شرکت‌های سهامی خاص لازم‌الرعايه نخواهد بود. ماده ۲۱: شرکت‌های سهامی خاص نمی‌توانند سهام خود را برای پذیرهنویسی یا فروش در بورس اوراق بهادار یا توسط بانک‌ها عرضه نمایند و یابه انتشار آگهی و اطلاعیه و یا هر نوع اقدام تبلیغاتی برای فروش سهام خود مبادرت کنند مگر این که از مقررات مربوط به شرکت‌های سهامی عام به‌نحوی که در این قانون مذکور است تبعیت نمایند.			
۱۴		ماده ۱۴: تمامی شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌ها، نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی و همچنین شرکت‌های پذیرفته‌شده	۱- پیشنهاد بازنویسی ماده بدین شرح: «کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و فرابورس و شرکت‌های فرعی و زیرمجموعه آنها مکلف به عرضه محصولات خود از طریق بورس‌های کالایی هستند. مگر در مواردی که	ماده ۱۴: کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران و شرکت‌های فرعی و زیرمجموعه آنها مکلف به عرضه محصولات

	در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس مکلف به عرضه کلیه کالاهای تولیدی خود در بورس‌های کالایی مربوطه می‌باشند. تبصره ۱: عدم انجام تعهدات مذکور به منزله تضییع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود. کالاهای فاقد قابلیت پذیرش در بورس‌های کالایی به تشخیص سازمان بورس و اوراق بهادار منافع سهامداران شرکت در از شمول این ماده خارج و سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است دلایل عدم قابلیت پذیرش آن را افشای عمومی نماید. تبصره ۲: کلیه شرکت‌های مشمول این ماده، امکان اخذ موقعیت‌های تعهدی خرید و فروش قراردادهای مشتقه	به تشخیص سازمان بورس و اوراق بهادار قابلیت پذیرش و عرضه در بورس مربوطه نداشته باشند. پس از پذیرش کالاها در بورس‌های کالایی کلیه تولیدکنندگان کالاهای پذیرفته شده مکلف به عرضه کالاهای مذکور در بورس‌های مربوطه هستند.» ۲- پیشنهاد بازنویسی ماده بدین شرح: «کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و بازارهای خارج از بورس و شرکت‌های فرعی و زیر مجموعه آنها مکلفند آندسته از محصولات خود را که به تشخیص هیئت‌پذیرش بورس‌های کالایی قابلیت پذیرش و عرضه در بورس‌های کالایی را دارند، را در بورس مربوطه عرضه نمایند.» ۳- پیشنهاد بازنویسی ماده بدین صورت «کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و فرابورس و شرکت‌های فرعی و زیرمجموعه آنها مکلف به عرضه محصولات خود از طریق بورس‌های کالایی هستند مگر در مواردی که به تشخیص هیئت‌پذیرش بورس‌های کالایی قابلیت پذیرش و عرضه	خود از طریق بورس‌های کالایی هستند. مگر در مواردی که به تشخیص سازمان بورس و اوراق بهادار قابلیت پذیرش و عرضه در بورس مربوطه نداشته باشند و یا بر اساس تشخیص آن سازمان عرضه محصول برخلاف منافع سهامداران شرکت باشد. پس از پذیرش کالاها در بورس‌های کالایی کلیه تولیدکنندگان کالاهای پذیرفته شده مکلف به عرضه کالاهای مذکور در بورس‌های مربوطه هستند. کالاهای فاقد قابلیت پذیرش در بورس‌های کالایی به تشخیص سازمان بورس و کالاهایی که به تشخیص آن سازمان عرضه آنها برخلاف منافع سهامداران شرکت است از شمول این ماده خارج و
--	--	--	---

	مبتنی بر کالاهای پذیرفته شده در بورس‌های کالایی مربوطه را مطابق مقررات حاکم بر بازار سرمایه دارند. تبصره ۳: به‌منظور توسعه بازار مشتقه در بورس‌های کالایی و اوراق بهادار، هزینه یا زیان ناشی از فعالیت در بازار مشتقه به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود. تبصره ۴: آن دسته از کالاهایی که از طریق بورس‌های کالایی صادر می‌شوند از پرداخت مالیات موضوع ماده (۱۳) قانون مالیات بر ارزش افزوده با ارائه گواهی انجام معاملات در بورس کالایی مربوطه و تایید گمرک مبنی بر صادرات کالای مذکور معاف می‌باشند.	نداشته باشند. دولت و وزارتخانه‌ها مکلفند کالاهای پذیرفته شده در بورس را از نظام قیمت‌گذاری دستوری خارج نمایند. تبصره الحاقی: مصادیق قیمت‌گذاری دستوری مندرج در ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید که منجر به اخلاف در نظام قیمت‌گذاری در بورس‌های کالایی می‌گردد، توسط شورای عالی بورس احصاء و در اختیار مراجع ذیصلاح قرار می‌گیرد.» ۴- دو دغدغه و مشکل جدی وجود دارد: اول، موضوع قیمت‌گذاری دستوری است. این موضوع در ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید (به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی) وجود دارد فلذا باید از اینجا حذف گردد و دوم، موضوع مدیران متخلفی که محصولات خود را در قالب مکانیزم بازار به فروش رسانده و به نرخ پایینی به شرکت دیگری می‌فروشد و شرکت خریدار محصول را در بازار آزاد به نرخ دلخواه بفروش می‌رساند؛ چنانچه الزام به پذیرش محصول در بورس کالا	سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است دلایل عدم قابلیت پذیرش آن را افشای عمومی نماید. عدم انجام تعهدات مذکور به‌منزله تضییع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود تبصره ۱- به‌منظور توسعه بازار مشتقه در بورس‌های کالایی و اوراق بهادار، هزینه یا زیان ناشی از فعالیت در بازار مشتقه به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود. تبصره ۲- آن دسته از کالاهایی که از طریق بورس‌های کالایی صادر می‌شوند از پرداخت مالیات موضوع ماده (۱۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده با ارائه گواهی انجام معاملات در بورس کالایی مربوطه و تایید گمرک مبنی بر
--	---	--	--

صادرات کالای مذکور معاف می‌باشند.	وجود داشته باشد و محصول طبق مکانیزم بازار به فروش برسد امکان استفاده از شرایط مربوطه ایجاد خواهد شد. بنابراین الحاق عبارت «شرکت‌های فرعی زیرمجموعه» الزامی است زیرا برخی از شرکت‌ها که شرکت اصلی آنها پذیرفته شده در بورس است فعالیت خود را در شرکت‌های فرعی خود تعریف می‌کنند و الزام به عرضه محصولات در بورس کالا شامل آنها نمی‌گردد. لذا درنظر گرفتن الزام فوق برای کلیه شرکت‌های بورسی و فرابورسی، شرکت های فرعی و زیرمجموعه آنها نیاز است ۵- حذف تبصره ۲ ماده ۱۴ پیش نویس قانون بازار به دلیل این که موضوع مطروحه بدیهی است. ۶- الحاق ماده‌ای درخصوص پوشش موضوع قیمت گذاری دستوری و تعیین مرجع صالح ۷- موضوع قیمت گذاری دستوری در ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید منعکس شده است. درخصوص این موضوع صلاحیت شورای رقابت نیز حائز اهمیت است. مطابق آرای دیوان عدالت اداری، این شورا صلاحیت تنظیم قیمت را دارد فلذا فاقد			
--	--	--	--	--

			صلاحیت تعیین قیمت است. درنهایت، الحاق ماده‌ای درخصوص پوشش این مطلب و تعیین مرجع صالح لازم است.
۱۵	ماده ۱۵: وزارت نفت و کلیه شرکت‌های وابسته و تابعه این وزارتخانه مکلفند عرضه کلیه فرآورده‌های نفتی اعم از اصلی، ویژه و سایر فرآورده‌ها را به منظور صادرات زمینی و دریایی صرفاً از طریق بورس انرژی ایران انجام دهند. همچنین کلیه عرضه‌های زمینی نفت خام نیز بایستی از طریق بورس انجام گیرد. تبصره ۱: وزارت نفت و کلیه شرکت‌های تابعه آن مکلفند خوراک تحویلی به هریک از پالایشگاه‌ها، پترو پالایشگاه‌ها، پالایشگاه‌های جدیدالاحداث، طرح‌های توسعه‌ای ظرفیت جدید پالایشگاه‌های موجود، پالایشگاه‌های کوچک و	۱- اختصاص ماده ۱۵ پیش‌نویس به موضوع «وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی» و اختصاص ماده ۱۴ پیش‌نویس به «شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و فرابورس و شرکت‌های فرعی و زیرمجموعه آنها» و بازنویسی صدر ماده ۱۵ پیش‌نویس، به شکل ذیل: «تمامی وزارتخانه‌ها، نهادهای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های وابسته و تابعه آنها، مکلفند کلیه محصولات خود را از طریق بورس‌های کالایی عرضه نمایند. مگر در مواردی که به تشخیص سازمان بورس و اوراق بهادار قابلیت پذیرش و عرضه در بورس مربوطه را نداشته باشند. تبصره ۱- فروش داخلی و صادراتی کلیه محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی از جمله محصولات تولیدی این شرکت‌ها که جهت تأمین نیاز داخل کشور به شرکت ملی پخش و پالایش فروخته	۲- سیاق نگارش متن ماده مطلوب نبوده و موجبات ابهام را فراهم می‌آورد. فلذا با محوریت تغییر شیوه نگارش متن و حصول حداکثر شفافیت ماده ۱۵ پیش‌نویس به

	پتروشیمی‌ها را به‌صورت منظم و مستمر با تناوب عرضه ماهانه حسب مورد از طریق بورس انرژی یا بورس کالای ایران عرضه نمایند و ضمن دریافت وجوه مذکور، سهم صندوق توسعه ملی را پرداخت نمایند. تبصره ۲: تسویه به یکی از شیوه‌های تسویه مصوب بورس و به تشخیص عرضه‌کننده مجاز است. تبصره ۳: وزارت نفت و شرکت‌های تابعه آن مجازند قیمت پایه نفت خام، فرآورده‌های نفتی اعم از اصلی، ویژه و سایر فرآورده‌ها برای مقاصد داخلی و صادراتی بر مبنای قیمت‌های کشف شده قراردادهای مشتقه بورس انرژی ایران در سررسید فعال مرتبط اعمال نمایند.	موضوع «وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی» و ماده ۱۵ پیشنهادی به موضوع «شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و فرابورس و شرکت‌های فرعی و زیرمجموعه آنها» اختصاص یافت. ۳- حذف تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۱۵ پیش‌نویس. به‌علت تعیین حکم تبصره‌های فوق‌الشاره در مقررات و ضوابط پیشین بورس؛ تبصره‌ها زائد هستند. ایضاً تبصره ۱ درخصوص نحوه پرداخت سهم صندوق توسعه ملی با ابهام مواجه است و تبصره ۲ به دلیل تکرار مکررات پیش‌نویس قانون بازار زائد است. ۴- حذف تبصره ۳ به دلیل بدیهی بودن. ۵- اصلاح عبارت تبصره ۴ ماده ۱۵ پیش‌نویس و ثبت متن تبصره فوق به‌عنوان تبصره ۱ ماده ۱۵ پیش‌نویس، به شرح ذیل: «فروش داخلی و صادراتی کلیه محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی از جمله محصولات تولیدی این شرکت‌ها که جهت تأمین نیاز داخل کشور به شرکت ملی	می‌شود، صرفاً از طریق بورس‌های کالایی مربوطه انجام می‌گیرد و مشمول قیمت‌گذاری توسط دولت نخواهد بود. سایر محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی که صادر می‌گردد نیز راساً توسط این شرکت‌ها در رینگ صادراتی بورس‌های کالایی مربوطه عرضه شده و به فروش می‌رسد. تبصره ۲- در صورتی که اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور صادرات محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی اقدام به خرید این محصولات در رینگ صادراتی بورس‌های کالایی نمایند، حواله خرید تاییدشده توسط بورس مربوطه به منزله مجوز صادرات آن محصول بوده و گمرکات
--	--	---	---

	تبصره ۴: فروش داخلی و صادراتی کلیه محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی صرفاً از طریق بورس‌های کالایی مربوطه انجام می‌گیرد و مشمول قیمت‌گذاری دستوری نخواهد بود. تبصره ۵: عدم انجام تعهدات مذکور به منزله تضییع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود.	پخش و پالایش فروخته می‌شود، صرفاً از طریق بورس‌های کالایی مربوطه انجام می‌گیرد و مشمول قیمت‌گذاری توسط دولت نخواهد بود. سایر محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی که صادر می‌گردد نیز راساً توسط این شرکت‌ها در رینگ صادراتی بورس‌های کالایی مربوطه مورد معامله قرار می‌گیرد یا به فروش می‌رسد.» ۶- پیشنهاد حذف واژه «دستوری» و جایگزین نمودن آن با عبارت «توسط دولت» ارائه گردید. ۷- الحاق تبصره به ماده ۱۵ پیش‌نویس، به شرح ذیل: «در صورتی که اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور صادرات محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی اقدام به خرید این محصولات در رینگ صادراتی بورس‌های کالایی نمایند، حواله خرید تاییدشده توسط بورس مربوطه به منزله مجوز صادرات آن محصول بوده و گمرکات کشور نمیتوانند	کشور نمی‌توانند مانع صادرات محصولات فوق گردند. تبصره ۳- عدم ایفای الزامات مذکور در این ماده و تبصره‌های آن به منزله تضییع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود.
--	---	---	--

			مانع صادرات محصولات فوق گردند.» به‌عنوان تبصره ۲ ماده ۱۵ پیش‌نویس قانون بازار به دلیل رفع دغدغه‌ی اعضای کمیته درخصوص صادرات محصولات ۸- عبارت «انجام تعهدات مذکور» حذف و عبارت «ایفای الزامات مذکور در این ماده و تبصره‌های آن» جایگزین و متن تبصره اخیرالاشاره بدین صورت اصلاح گردید: «عدم ایفای الزامات مذکور در این ماده و تبصره های آن به منزله تضییع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود.
۱۷	ماده ۱۶: سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است اساسنامه قانون سهامداران حقیقی بازار سرمایه را ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار برساند. تبصره: شورای عالی بورس اوراق بهادار مکلف است ظرف حداکثر	مخالفت با تشکیل قانون سهامداران حقیقی . پیشنهاد حذف ماده ۱۶ پیش‌نویس قانون بازار به دلایل ذیل: ۱- یکی از وظایف سازمان بورس و اوراق بهادار به‌عنوان مدعی‌العموم، دفاع از سهامداران خرد است. سازمان بورس به‌عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی با اشراف بر قوانین و توانایی نظارت بر نهادهای مختلف به‌صورت تخصصی حافظ منافع عموم می‌باشد. بنابراین عموم مردم ناآگاه صرفاً با داشتن یک قانون	ماده ۱۶- به دلایل مطروحه با تشکیل قانون سهامداران حقیقی مخالفت گردید لیکن در صورت تصویب ماده به شرح ذیل تغییر نماید. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است اساسنامه قانون سهامداران حقیقی بازار سرمایه را ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این

	سه ماه پس از تصویب اساسنامه مذکور، با رعایت استقلال کانون سهامداران حقیقی نسبت به اعلام فراخوان عضویت و انجام دعوت برای برگزاری اولین مجمع عمومی کانون مذکور اقدام نماید. مجزا بدون تخصص و اشراف بر قوانین، توانایی احقاق حقوق خود را ندارند و عمدتاً ابزاری برای سوءاستفاده عده‌ای خاص قرار می‌گیرند. اگر ساختار سازمان و حکمرانی آن پاسخگوی حمایت از عموم سرمایه‌گذاران نیست باید اصلاحات لازم در این ساختار رخ دهد. ۲- سیاست و مصلحت سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه، تشویق سرمایه‌گذاری غیرمستقیم است. یک سرمایه‌گذاری حقیقی بدون داشتن تخصص و سواد یا صرف وقت کافی برای بررسی شرکت‌ها و نداشتن ساختار و تیم تحلیلی برای رصد کل شرکت‌ها توانایی سرمایه‌گذاری عقلایی بهینه را ندارد. بنابراین در این مسیر می‌بایست کانون‌ها و نهادهای مرتبط به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم تقویت گردد. ورود عموم مردم به صورت مستقیم و تقویت ساختارهای حامی سرمایه‌گذاری مستقیم مثل کانون سهامداران حقیقی صرفاً بازار سرمایه را با درخواست‌های غیرتخصصی در خصوص مکانیزم بازار سرمایه روبرو می‌کند. مثلاً چرا حقوقی‌ها از بازار حمایت نمی‌کنند؟! چرا می‌فروشند؟! چرا بازارگردانی پایین می‌خرد و بالا می‌فروشد یا سایر اظهارنظرهای	قانون تهیه وجهت تصویب به شورای عالی بورس و اوراق بهادار پیشنهاد بدهد. تبصره- شورای عالی بورس اوراق بهادار مکلف است ظرف حداکثر سه ماه پس از تصویب اساسنامه مذکور، با رعایت استقلال کانون سهامداران حقیقی نسبت به اعلام فراخوان عضویت و انجام دعوت برای برگزاری اولین مجمع عمومی کانون مذکور اقدام نماید.
--	---	---

غیر کارشناسی و نامربوط به بازار سرمایه. ۳- سازوکار انتخاب ارکان و موضوع فعالیت تعریف شده برای آن، اگر مشابه پیش‌نویس قبلی ارائه شده برای اصلاح قانون بازار باشد قطعاً آسیب‌زاست. شمولیت این قانون، محملی برای نفوذ کانون‌های قدرت و جریان‌های سیاسی است که قطعاً این قانون را از اهداف ذاتی خود منحرف نموده و سبب آسیب رساندن به کلیه فعالان بازار و از جمله سهامداران خواهد بود. ۴- تشکیل کانون در قانون مصوب ۱۳۸۴ مسیر مشخص خود را دارد و تصریح تشکیل یک کانون خاص، مثل کانون سهامداران حقیقی در قانون چندان موجه نیست. در ضمن در کانون‌های فعلی یا کانون‌های تخصصی محتمل قابل تاسیس دیگر، فرآیند عضوگیری و رسیدن به جایگاه هیئت‌مدیره و مدیریت آن دارای فرآیندی است که نیازمند تجربه سال‌ها در آن حوزه و شناخت سایر رأی‌دهندگان از افراد واجد شرایط است. افراد مزبور طی فرآیندی تایید صلاحیت به لحاظ تخصصی و عمومی می‌شوند؛ اما چنین امکانی برای کانون سهامداران حقیقی از تعداد کثیری از افراد وجود ندارد. ۵- سهامداران حرفه‌ای از حقوق خود در هر سهم از

طریق مجامع و راهکارهای قانونی دفاع می کنند. به نظر می آید عدم تفکیک سرمایه گذاران به سرمایه گذاران عادی و سرمایه گذاران حرفه ای و ایجاد یک کانون مشترک برای این دو نوع سرمایه گذاران؛ موجب بروز تضاد منافع در کانون مذکور شده و کمکی به سرمایه گذاران عادی غیر حرفه ای نخواهد شد و همچنان تأکید می شود که بهتر است حقوق سرمایه گذاران عادی از طریق سازمان بورس و اوراق بهادار پیگیری شود.

نتیجه تشکیل چنین کانونی هرج و مرج است. امری که توسط کانون های کنونی امکان انجام و دستیابی به آن نباشد طبیعتاً از طریق کانون سهامداران حقیقی قابلیت انجام و دستیابی نخواهد داشت. ثانیاً، امکان تشکیل کانون برای تمامی خدمت گیرندگان بازارهای مالی وجود دارد؛ درچنین فرضی کانون هایی مانند: کانون مشتریان بانک ها، کانون مشتریان بیمه و خواهیم داشت که در عمل فاقد کارایی و تأثیر مناسب خواهند بود. ثالثاً، مشتریان از دو طریق اقدام به استیفای حقوق قانونی خود می نمایند؛ که طریق اول، ریزساختارها هستند که دسترسی به آنها از طریق کانون ها فراهم است و راه

دوم، استیفای حقوق از راه قانون تجارت است. حال آنکه کانون فوق دسترسی مشتریان برای استیفای حقوق ایشان را فراهم نمی‌آورد. رابعاً، فضایی سیاسی ایجاد خواهد شد که رسالت اصلی کانون سهامداران حقیقی در چنین فضایی به فراموشی سپرده خواهد شد. خامساً، سازوکار انتخاب اعضای هیئت‌مدیره، عضوگیری و انتخاب و تعیین رهبر چنین کانونی معین نیست و این ابهام موجبات تضرر سهامداران را فراهم می‌آورد. به‌علاوه نداشتن آگاهی و سواد حقوقی پایین در سال‌های اخیر موجب ورود آسیب گسترده‌ای بر بازار سرمایه شده است. بازار سرمایه در سال‌های کنونی هزینه‌های هنگفتی در جهت آگاهی بخشیدن به افراد متحمل شده است و درواقع آسیبی جدی از منحنی یادگیری به بدنه بازار وارد شده است. گسترش چنین آسیبی از طریق تشکیل کانون‌های مختلف، موجبات تحمیل هزینه‌های بیشتر را فراهم خواهد کرد.			
--	--	--	--